

TIIVISTELMÄT – LÄHETYS-TEOLOGINEN AIKAKAUSKIRJA 8/2006

TIMO VASKO

Pietistis-luterilaisen lähetystyön alkamisesta Intian

Trankebarissa 300 vuotta

Järjestäytynyt luterilainen lähetystyö pääsi alkamaan vasta lähes 200 vuotta Lutherin käynnistämän reformaation jälkeen. Se suuntautui Aasiaan, Intian Trankebariin, jossa sijaitti Tanskan kolonia. Artikkelissa tarkastellaan lähetystyön keskeisiä alkuvaiheita Intiassa, vuonna 1706 Trankebarissa alkanutta pietistisluterilaista lähetystyötä ja Hallen laitosten sekä Tanskan kuningas Fredrik IV osuutta siihen. Ensimmäiset luterilaiset ja samalla protestanttiset lähetystyöntekijät Intiassa olivat saksalaiset lähetystyöntekijät Bartholomäus Ziegenbalg ja Heinrich Plütschau. Lähemmin Ziegenbalgin toiminnassa huomiota saa hänen lähetyskäsitteensä muotoutuminen intialaisessa kontekstissa, kirjallinen toiminta ja uskontojen kohtaamisen problematiikka.

JUHA AUVINEN

”Kaikki kansat, heimot ja kielet...” —

Radiolähetystyö Intiassa

Intian väkiluku on yli miljardi ja maassa puhutaan yli 1600 kieltä. Intiaan radioidaan kristillisiä ohjelmia kymmenillä pääasiassa vähemmistökielillä. Radiolähetystyö Intiassa tapahtuu, mikäli mahdollista, yhteistyössä paikallisten kirkkojen kanssa. Siellä, missä seurakuntia ei ole, radio-ohjelmat tähtäävät kristillisten seurakuntien syntyyn ja uusien kristittyjen ohjaamiseen jo olemassa olevien kirkkojen yhteyteen. Ohjelmien tavoitteena on sekä johdattaa kuulijoita kristilliseen uskoon että tukea pääasiassa hindulaisessa ympäristössä vähemmistönä eläviä kristittyjä. Luku- ja kirjoitustaitoisia Intian väestöstä on noin puolet. Siksi radioohjelmien merkitys on suuri. Kuuntelijat lähettävät kymmeniä tuhansia palautteita ja yhteydenotto- ja materiaalipyynnöitä kuukaudessa.

RIIKKA UUKSULAINEN

Puja Jeesuksellekin? — Näkökulmia uskontopluralismiin

ja kansanuskontoon Intiassa

Intialaisten uskonto hindulaisuus on moninaisten uskonnollisten liikkeiden ja hengellisten perinteiden sateenvarjo. Yksi keino lähestyä hindulaisuutta on erottaa paikalliset, kansanuskon muodot auktoritatiivisesta sanskriittisesta hindulaisuudesta. Hindulainen kansanusko suullisen luonteensa takia on hyvin muutosvoimainen ja sillä on taipumus imeä itseensä vaikutteita. On tyypillistä, että yhteisöt adoptoivat jumalia ja käytäntöjä tarpeen mukaan. Kristinuskon sanoma otetaan usein avosylin vastaan ja liitetään osaksi omintakeista uskomusjärjestelmää. Tutkimustyössäni kastittomien parissa minua on toistuvasti hämmästyttänyt se helpous ja ennakkoluulottomuus, jolla intialaiset liikkuvat eri uskontotraditioiden välillä: yhdistävät, korvaavat aukkoja ja omaksuvat uutta. Artikkelini perustuu kenttätutkimuksiin ja haastatteluihin, jotka on koottu kastittomien yhteisöissä Länsi-Bengalissa ja Tamil Nadussa.

MARKETTA ANTOLA

Holhousta vai harmoniaa? —

Kristinusko kiinalaisessa kontekstissa

Kiinassa ei perinteisesti ole ollut uskonnonvapautta. Toisaalta monet uskonnot (taolaisuus ja buddhalaisuus) ovat saaneet elää rauhassa valtion virallisen opin, kungfutselaisuuden rinnalla. Tämän hetken Kiinassa vallitsee yksipuoluejärjestelmä, mikä vaikeuttaa luotettavan arvion tekemistä kristinuskon todellisesta tilanteesta maassa. Virkakoneisto sanelee tutkimuksen ehdot ja tarkkailee tutkimus tuloksien julkaisemista. Teologiaa tehdään vallitsevan ideologian ehdoilla. Kriittinen asenne valtarakenteita kohtaan osoitetaan jättäytymällä virallisen järjestelmän ulkopuolelle.

JAAKKO MÄKELÄ

Thaimaalaisen luterilaisen teologian juurista

Thaimaan evankelisluterilainen kirkko järjestäytyi vuonna 1994. Sen taustana on pohjoismaisten lähetysjärjestöjen ja aasialaisten luterilaisten kirkkojen vuonna 1976 alkanut yhteistyö. Thaimaan luterilainen kirkko etsii teologista linjaansa kaksinkertaisessa vähemmistössä. Kristityt muodostavat vajaan prosentin maan väkiluvusta. Luterilaisen kirkon jäsenmäärä on noin 2600. Thaimaalaisille luterilaisille teologeille näyttää keskeiseksi tulleen buddhalaisuuden kohtaamisen lisäksi pohdinta armon luonteesta.

KAISA NIKKILÄ

Vietnam, Myanmar ja Laos Hongkongin luterilaisen teologisen seminaarin opiskelijoiden näkökulmasta

Artikkelissa tarkastellaan kolmen melko suljetun Kaakkois-Aasian maan kirkollista tilannetta. Kirkon virkaan valmistautuvien opiskelijoiden mukaan kirkot toimivat, suunnittelevat tulevaisuuttaan, evankelioivat, kouluttavat uusia työntekijöitä kotimaassaan sekä ulkomailla, rakentavat uusia seminaareja ja kouluttautuvat itse opettamaan niissä suorittamalla teologian tohtorin opinnot ulkomailla. Hongkongin Luterilaisen Teologisen Seminaarin (LTS) kansainvälisistä opiskelijoista monet tulevat olemaan johtopaikoilla kirkoissaan. Tänäpäin kirkko kasvaa ja laajenee rajoituksista huolimatta. Se on oppinut pysyttelemään hengissä ja olennaisin on jäänyt jäljelle. Teologia on vähitellen saamassa muodon, joka sopii paikalliseen kontekstiin ja tulee siten paremmin ymmärretyksi.

JUKKA VÄNSKÄ

Sola fide, sola gratia — Luterilainen näkökulma puhtaan maan buddhalaisuuden ja kristinuskon dialogiin

Jo 1500-luvulla kristillistä sanomaa Japanissa julistaneet jesuiitat kiinnittivät huomiota japanilaisen buddhalaismunkin, Shinranin, ja Martti Lutherin opetusten samankaltaisuuksiin. Tässä artikkelissa esitellään lyhyesti puhtaan maan buddhalaisuuden kehittymistä Japanin suurimmaksi buddhalaislahkoksi, jonka opetusten mukaan ihminen pelastuu yksin uskosta. Historiallisen katsauksen

lisäksi artikkelissa tarkastellaan muutamien kristittyjen esittämiä näkökulmia puhtaan maan buddhalaisuudesta. Viimeaikoina eräät buddhalaistutkijat ovat kritisoineet lännessä vallitsevaa tapaa sijoittaa Shinranin opetukset kristilliseen viitekehykseen. Näin meneteltäessä kristinuskon ja puhtaan maan buddhalaisuuden erot ovat jääneet vähemmälle huomiolle. Eroavuudet huomioiva tutkimus näyttäisi kuitenkin tekevän oikeutta sekä Shinranin että Lutherin ajattelun ominaispiirteille.

KOSTI KALLIO

*Japanin luterilaisten kirkkojen
olemassaolon ja kasvun kipukohtia*

Artikkeli tarkastelee Suomesta tehdyn yli satavuotisen luterilaisen lähetystyön ongelmakohtia Japanissa. Siinä perehdytään työn alkuvaikeuksiin, kansallisten työntekijöiden koulutuksen, aseman ja tehtävien ongelmiin lähetysten johtamassa kirkossa. Toisen maailmansodan jälkeen syntyi luterilaisten välille yhteistyötä, jonka seurauksena syntyi ajatus yhteisestä luterilaisesta kirkosta, mikä jäi haaveeksi. Itsenäistyneiden kirkkojen ongelmakohtia ovat olleet mm. lähetystyöntekijöiden asema ja tehtävät sekä radiolähetys- ja kirjallisuustyön vaikeudet. Kirkkojen kasvun esteitä ovat mm. vainajien palvonta, yleinen maallistuminen ja työvoiman puute. Lopuksi perehdytään vielä kirkkojen kasvusuunnitelmiin. Kirjoittaja on toiminut Japanin-lähetystyöntekijänä parikymmentä vuotta.

OLLI-PEKKA LASSILA

*Missio Pacifica —
Katsaus Tyynenmeren alueen kristillisyyteen*

Kristillinen lähetystyö tuli Etelämerelle vuonna 1797 englantilaisten (*London Missionary Society*) lähetyslaivan *Duffin* saapuessa Tahitille. Tahitilta työ levisi, pääasiassa paikallisten evankelistojen toimesta muille Tyynenmeren saarille. Protestanttisten kirkkojen allianssihengessä aloittama työ pyrki alusta alkaen kontekstuaaliseen toimintaan. Roomalais-katolisen kirkon lähettien kanssa syntyi jännitteitä ja reviiritistelua, mikä osittain tuntuu vielä nykyisinkin.